

THE PRIORITY NEEDS FOR IMPROVING INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF DEBSIRIN PHUKHAE SARABURI SCHOOL UNDER OFFICE OF THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA SARABURI

Napaporn SORNCHAROON^{1*} and Prapawan TRAKULKASEMSUK¹

1 School of Creative Educational Management, Panyapiwat Institute of Management, Thailand;
napaporn@debsirinphukhae.ac.th (Corresponding Author)

ARTICLE HISTORY

Received: 16 August 2024

Revised: 30 August 2024

Published: 13 September 2024

ABSTRACT

This research aims to study the current and desired conditions for improving internal quality assurance of Debsirin Phukhae Saraburi School and analyze the priority needs index for improving internal quality assurance of Debsirin Phukhae Saraburi School. Data were collected from the entire population 90 teachers in Debsirin Phukhae Saraburi School. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, and the Priority Needs Index. Findings are; 1) The current condition for improving internal quality assurance of Debsirin Phukhae Saraburi School was overall at a high average level, arranged from highest to lowest average as follows: Cooperation of Stakeholders, Understanding and awareness of internal quality assurance, Responsibilities of the internal quality assurance committee, Utilization of internal quality assurance outcomes, Operation according to internal quality assurance systems and related workload. 2) Desired conditions for improving internal quality assurance of Debsirin Phukhae Saraburi School, overall, the average was at the highest level, arranged from highest to lowest average as follows: Related workload, Cooperation of Stakeholders, Utilization of internal quality assurance outcomes, Operation according to internal quality assurance systems, Responsibilities of the internal quality assurance committee and Understanding and awareness of internal quality assurance. 3) The Priority Needs Index for improving internal quality assurance of Debsirin Phukhae Saraburi School found that the top 3 essential needs issues were: 1) Related workload 2) Operation according to internal quality assurance systems and 3) Utilization of internal quality assurance outcomes.

Keywords: Priority Need Index, Internal Quality Assurance, Quality Management in Education

CITATION INFORMATION: Sorncharoon, N., & Trakulkasemsuk, P. (2024). The Priority Needs for Improving Internal Quality Assurance of Debsirin Phukhae Saraburi School under Office of the Secondary Educational Service Area Saraburi. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(9), 20

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดแค สระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสระบุรี

นภาพร สอนจรรยา^{1*} และ ประภาวรรณ ตระกูลเกษมสุข¹

1 คณะการจัดการการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์;
napaporn@debsirinphukhae.ac.th (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดแค สระบุรี และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดแค สระบุรี ผลวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน ในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดแค สระบุรี ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ คือ ด้านความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านความเข้าใจและเห็นความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ ด้านการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ ด้านภาระงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) สภาพพึงประสงค์ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านภาระงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ ด้านการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ ด้านความเข้าใจและเห็นความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดแค สระบุรี 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 ด้านภาระงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลำดับที่ 2 ด้านการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ ลำดับที่ 3 ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น, การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, การจัดการคุณภาพการศึกษา

ข้อมูลการอ้างอิง: นภาพร สอนจรรยา และ ประภาวรรณ ตระกูลเกษมสุข. (2567). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดแค สระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(9), 20

บทนำ

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาเพื่อสร้างรากฐานในการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาให้ได้คุณภาพและมาตรฐานจึงจำเป็นต้องมีระบบการประกันคุณภาพและการประเมิน ที่จะทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของสถานศึกษา เพื่อเป็นการกระตุ้นให้สถานศึกษา มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และทำให้ทราบความก้าวหน้าในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนของสถานศึกษาอีกด้วย โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาต้องประกอบด้วย การกำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการของการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยรายละเอียดในหมวด 6 มาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก และมาตรา 49 กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษา ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

โรงเรียนเทพศิรินทร์พุดฯ สระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรีเป็นหนึ่งในโรงเรียนที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และได้ดำเนินการประกันคุณภาพสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกตามระบบมาอย่างต่อเนื่อง โดยในปีการศึกษา 2562 ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบสี่ ซึ่งผลการประเมินอยู่ในระดับดี (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2562) และหลังจากที่โรงเรียนได้นำข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจากคณะกรรมการผู้ประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในด้านต่างๆ อย่างจริงจัง ทำให้ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563 ถึง 2566 อยู่ในระดับดีเลิศ (รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดฯ สระบุรี (SAR), 2563-2566) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียน รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดฯ สระบุรี จะมีผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับดีเลิศแล้ว แต่หากครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษามากขึ้น ก็อาจส่งผลให้โรงเรียนมีผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอยู่ในระดับยอดเยี่ยมได้ต่อไปในอนาคต

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดฯ สระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้การจัดการศึกษามีคุณภาพระดับยอดเยี่ยมอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายนอกและเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาชาติต่อไป

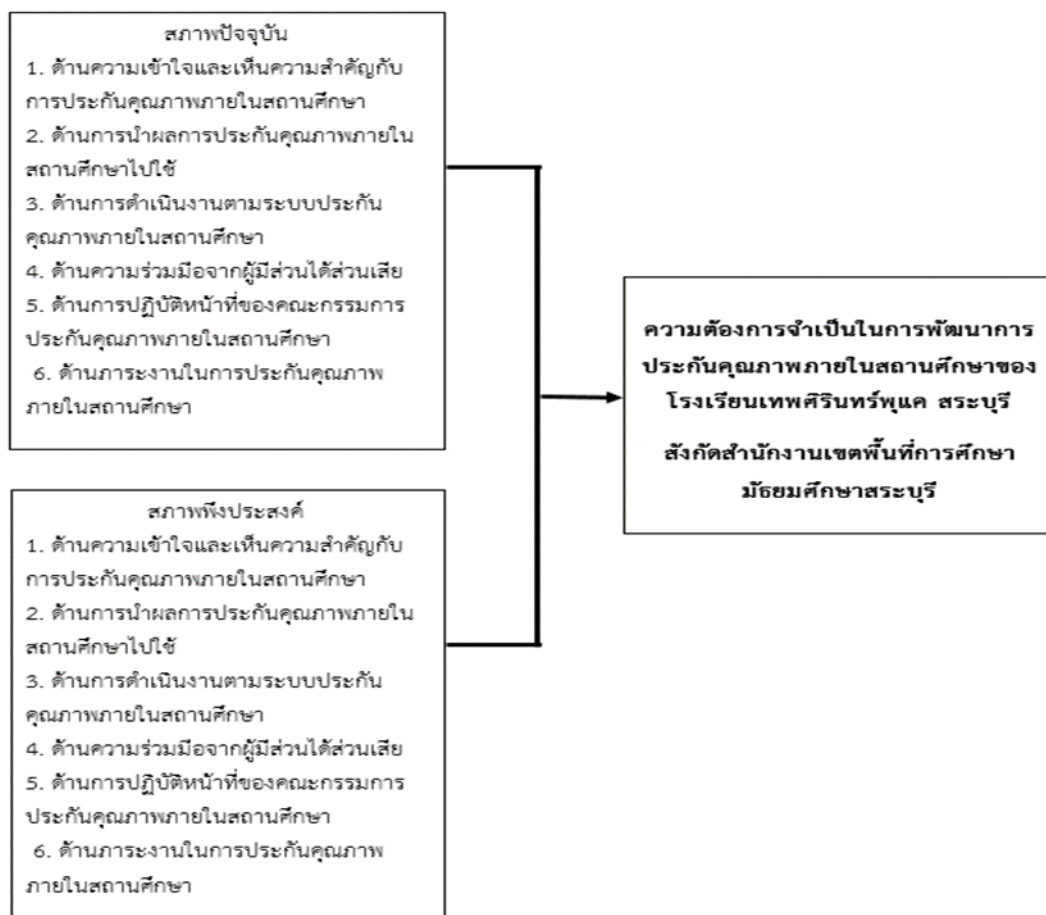
การทบทวนวรรณกรรม

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา ตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน และกระบวนการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เป็นระบบการรักษาและการปรับปรุงคุณภาพที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่า สถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เป็นระบบการบริหารจัดการคุณภาพที่โรงเรียนใช้ในการดำเนินงานเป็นปกติ และมีการประเมินผล ติดตามและตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรให้ตระหนักถึงเป้าหมายร่วมกันในการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ โดยให้ถือผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นสำคัญ (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) และจากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จและสามารถสะท้อนผลการจัดการสถานศึกษาได้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นสามารถสังเคราะห์ได้ 6 ประเด็น คือ 1) ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) การนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ หมายถึง การนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนางาน การสรุปและรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและเผยแพร่ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการเก็บข้อมูลย้อนกลับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อใช้ในการวางแผนการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 3) การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 4) ความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่ง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในด้านการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพ การกำกับติดตาม การสนับสนุนงบประมาณ และด้านการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ 5) การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเข้าใจในภาระหน้าที่ การปฏิบัติหน้าที่ตามแผนให้ลุล่วงตามกรอบเวลาที่กำหนด สามารถวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเพื่อใช้สำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และมีการรายงานผลการประเมินตนเองที่สะท้อนผลการจัดการศึกษาได้อย่างชัดเจน และ 6) ภาระงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาแต่งตั้งและมอบหมายผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับภาระงาน มีการบูรณาการงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากับภาระหน้าที่ปกติ โดยไม่เป็นภาระงานเพิ่มเฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น

สมมติฐานการวิจัย

- 1) สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดสะบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรีอยู่ในระดับใด
- 2) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดสะบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรีเป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การสำรวจ (Survey) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู โรงเรียนเทพศิรินทร์พุดฯ สระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี จำนวน 90 คน (รายงานสารสนเทศโรงเรียน เทพศิรินทร์พุดฯ สระบุรี, 2567) โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกณฑ์การให้คะแนนแบบ Likert Scale 5 ระดับ การทดสอบความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ คือ 0.98 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2556) การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ แจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 75.56) มีอายุในช่วง 25-35 ปี (ร้อยละ 62.22) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 70) มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 34.44) และส่วนใหญ่ยังไม่มีวิทยฐานะ (ร้อยละ 46.67)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพอันพึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดฯ สระบุรี 1) สภาพปัจจุบันโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ

จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.65$) ด้านความเข้าใจและเห็นความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.83$) ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.62$) ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ ($\mu = 3.76$, $\sigma = 0.93$) ด้านการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\mu = 3.60$, $\sigma = 0.85$) และด้านภาระงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\mu = 3.59$, $\sigma = 0.75$) ตามลำดับ 2) สภาพพึงประสงค์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับ จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านภาระงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.42$) ด้านความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.35$) ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.37$) ด้านการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.41$) ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.46$) และด้านความเข้าใจและเห็นความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.47$) ตามลำดับ 3) ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุแค สระบุรี โดยรวมผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ โดยรวมเท่ากับ 0.20 (PNI Modified = 0.20) จากการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า ทั้ง 6 ด้าน มีความต้องการจำเป็นทั้งสิ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ลำดับที่ 1 ด้านภาระงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (PNI Modified = 0.34) ลำดับที่ 2 ด้านการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (PNI Modified = 0.33) ลำดับที่ 3 ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ (PNI Modified = 0.27) ลำดับที่ 4 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (PNI Modified = 0.10) ลำดับที่ 5 ด้านความเข้าใจและเห็นความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (PNI Modified = 0.08) และลำดับที่ 6 ด้านความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (PNI Modified = 0.06)

คุณภาพภายในสถานศึกษา (PNI Modified = 0.08) และลำดับที่ 6 ด้านความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (PNI Modified = 0.06) ซึ่งจะเห็นได้ว่าความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 ด้านภาระงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลำดับที่ 2 ด้านการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และลำดับที่ 3 ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากกว่า 0.20 ซึ่งถือว่าเป็นความจำเป็นเร่งด่วน (สุมิตล ว่องวาณิช, 2558) ผู้วิจัยจึงนำความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรกมาใช้ในการสรุปผลในลำดับต่อไป

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดแค สระบุรี (N = 90)

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพพึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1) ด้านความเข้าใจและเห็นความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.34	0.83	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	0.08	5
2) ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้	3.76	0.93	มาก	4.80	0.37	มากที่สุด	0.27	3
3) ด้านการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.60	0.85	มาก	4.80	0.41	มากที่สุด	0.33	2
4) ด้านความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.52	0.65	มากที่สุด	4.80	0.35	มากที่สุด	0.06	6
5) ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.25	0.62	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด	0.10	4
6) ด้านภาระงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.59	0.75	มาก	4.80	0.42	มากที่สุด	0.34	1
ภาพรวม	4.01	0.77	มาก	4.76	0.41	มากที่สุด	0.20	

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดแค สระบุรี สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1) ด้านภาระงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 1 มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.34 เนื่องจากครูต้องการให้โรงเรียนมีการบูรณาการงานประกันคุณภาพภายในกับภาระหน้าที่ปกติของครูและบุคลากรทุกคนให้สอดคล้องกับขั้นตอนตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยการแต่งตั้งและมอบหมายผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ครอบคลุมอีก 5 กลุ่มงาน คือ กลุ่มวิชาการ กลุ่มกิจการนักเรียน กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มแผนงานและงบประมาณ และกลุ่มบริหารทั่วไป เพื่อไม่ให้งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นหน้าที่รับผิดชอบของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือเฉพาะกลุ่มบุคคลเพียงกลุ่มเดียว สอดคล้องกับ ธนู นวลเป้า (2564) ที่กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงการทำงานปัจจุบันให้ดีขึ้นผู้ดำเนินการจึงต้องเป็นผู้ที่คุ้นเคยกับงานที่ตนเองทำ ไม่ใช่มอบหมายให้คนที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้นๆ มาดำเนินการ และสอดคล้องกับ จันทร เพชรบูรณ์ และคณะ (2556) ที่ได้เสนอว่า การปรับวิธีการทำงานโดยการเชื่อมโยงงานประจำกับงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกลยุทธ์หนึ่งในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ด้านการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.33 ยังถือเป็นอีกประเด็นสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ต้องให้ครูและ

บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับ สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561) ที่ได้ปรับเปลี่ยนระบบประกันคุณภาพ โดยสถานศึกษาสามารถออกแบบระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแบบเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายตั้งแต่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา จนถึงขั้นตอนสุดท้าย คือการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และครูต้องมีส่วนร่วมและจริงจังกับการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนว่าต้องมีความสอดคล้อง ส่งต่อข้อมูลหรือเกี่ยวข้องกันตามลำดับและต้องเป็นไปตามกระบวนการของระบบคุณภาพ (PDCA) สอดคล้องกับ ฐนุ นวลเป้า (2564) ที่ระบุว่า นอกจากการที่สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์แล้วแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วยังต้องควบคุมคุณภาพการดำเนินงานของทุกขั้นตอนด้วยวงจรคุณภาพของเดมมิง อันได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือประเมินผลการปฏิบัติงาน (Check) และการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา (Act)

3) ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ เป็นความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.27 แต่ความสำคัญนั้นมีเท่าๆ กับ 2 ด้านแรก กล่าวคือ โรงเรียนจำเป็นต้องนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามาใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานอย่างเป็นระบบโดยเริ่มต้นจากการสรุปและรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและเผยแพร่ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างการรับรู้ผลการดำเนินงานของโรงเรียนร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจสภาพการเรียนการสอน ให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (Feedback) ต่อผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รวมถึงสร้างแรงจูงใจในการทำงาน อีกทั้งยังเก็บรวบรวมข้อมูลสะท้อนกลับ (Feedback) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับการสังเคราะห์และวิเคราะห์ผลการประกันคุณภาพเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไปตามวงจรคุณภาพของเดมมิง (PDCA) สอดคล้องกับ ลินดา ทำขุนทด (2559) ที่เสนอรูปแบบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนโดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการตรวจสอบและประเมินผล และวรวรรณ สังสัพพันธ์ (2560) ระบุว่า การประเมินคุณภาพภายในและการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในที่เน้นการนำผลไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีองค์ประกอบที่สัมพันธ์กันคือ วัตถุประสงค์ หลักการ การดำเนินการประเมินแบบเสริมพลังโดยทีมนี้เทศ และกลไกการทำงานของระบบ ซึ่งประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลป้อนกลับ และผลการตรวจสอบคุณภาพ

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดสะบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1) ด้านภาระงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรวางแผนบูรณาการภาระหน้าที่ปกติของครูและบุคลากรทุกคนให้สอดคล้องกับขั้นตอนตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มอบหมายผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ครอบคลุมทุกกลุ่มงานเพื่อไม่ให้งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นหน้าที่รับผิดชอบของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
- 2) ด้านการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้นในการ

ดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษามากขึ้น

3) ด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามาใช้เพื่อเป็นการสร้างการรับรู้ร่วมกัน เข้าใจสภาพปัจจุบันและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ รวมถึงการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลสะท้อนกลับ (Feedback) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติมให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาอื่น ๆ ของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกนำไปเป็นรูปแบบหรือแนวในการพัฒนาการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทพศิรินทร์พุดสะบุรี
- 3) ควรศึกษาเพิ่มเติมความต้องการจำเป็นสำหรับการประกันคุณภาพภายนอกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ เพชรบูรณ์ และคณะ. (2556). กลยุทธ์การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 15(1), 70-80.
- ธนู นวลเป้า. (2564). แนวคิดการประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษา: ความสำเร็จหรือความล้มเหลว. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 1 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 1(1), 374-386.
- ลินดา ทำขุนทด และคณะ. (2559). การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5. *ศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*, 3(2), 51-58.
- วรวรรณ สังสัพพันธ์. (2560). การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในที่เน้นการนำผลไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: การประยุกต์ใช้การประเมินแบบเสริมพลัง. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตดิ้ง.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2024 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).